

Nagyboldogasszony napján példátlan csillagegyüttállás

Nagyboldogasszony napján neves meghívottak, vendégek körében megnyitották a hét országra szóló, Boldogasszony című képzőművészeti vándorkiállítást a székelyudvarhelyi Haáz Rezső Múzeumban. A Boldogasszony című képzőművészeti vándorkiállítás és könyvbemutató a budapesti Forrás Galériából március 4-én indult útjára, erdélyi körútján pedig augusztus 15-én Székelyudvarhelyen, a Haáz

Ez a ragaszkodás, ez a morális és lelki erőforrás, ez a hitbéli támasz az, melynek révén Mária, úgy is mint Nagyboldogasszony, nem csak szakrális, de történelmi értelemben is szimbolikus védőalakként jelenik meg számunkra.

Rezső Múzeumban lelt otthonra – ezt az eseményt többek közt Tóth Norbert, a Forrás Galéria tulajdonosa, Sárba Katalin galériavezető, Incze Mózes festőművész, Bunta Levente, Udvarhely polgármestere, Szócs Géza, a Magyar Köztársaság Nemzeti Erőforrás Minisztériumának kultúráért felelős államtitkára tisztelte meg. A tematikus – koronként változott az alkotók Nagyboldogasszony-képe, ugyanígy a kortárs művészek is hozzájárulnak a tárház gazdagításához – világi és egyházi szem-

léletű kiállítás huszonhat kortárs képzőművész egy-egy reprezentatív alkotását, rajta keresztül pedig a közös hagyományt és szellemi örökséget mutatja meg. Két év leforgása alatt a Kárpát-medence hét országa hét történelmi tájegységének (Erdély, Kárpátalja, Felvidék, Órvidék, Muravidék, Délvidék és Vajdaság) húsz helyszínén állították ki a műalkotásokat – a térplasztikák, festmények, grafikák múzeumokban, esetenként egyházaink templomaiban kerülnek bemutatásra. Róth András Lajos megbízott múzeumigazgató köszöntője, valamint az ünnepről szóló ismertetője után a polgármester méltatta a kiállítást. A rendkívüli alkalmat megragadva – a legszebb alkotások kerültek Udvarhelyre, mondta – kérte Szócs Géza segítségét abban, hogy Nyíró József hamvai, az író végakarata szerint, hazakerüljenek. Beszédét az államtitkár ezzel is indította, hogy természetesen megadnak minden segítséget, ehhez viszont az kell, hogy az udvarhelyi Nyíró-ház tulajdonjogát rendezzék, hogy az emlékházként működhessen. Szócs a Forrás Galéria felkérésének és Szász Jenő alpolgármester meghívásának tett eleget azzal, hogy ő nyitotta meg a kiállítást. Azért is mondott igent a felkérésre, folytatta, hogy együtt ünnepeljen az udvarhelyiekkel, melyben Székelyudvarhely megbecsülése, a város fontosságának tudata ugyanúgy szerepet játszott, mint az a tény, hogy a mai magyar kultúra ritka, már-már példátlanak mondható csillagegyüttállásának pillanata ez, amikor mintegy negyedszáz kortárs művész munkáit szemlélhetjük meg egyetlen közös esztétikai architektúrában. A negyedszáz alkotó kollektív művészi üzenete nemsokára útjára indul, hogy a Kárpát-medence húsz városában beépüljön a kulturális, társadalmi tudatba, sok ezer érdeklődőben erősítve meg azt a felismerést, hogy Nagyboldogasszony tisztelete

Fotók: Bodnár Arthur

nem múlt idejű emlék. A szervezők külön bölcs előrelátására vall, hogy ezt az élményt egy nyolcnyelvű albummal is elérhetővé tették olyanok számára, akik nem tudtak eljönni a kiállításra, illetve azoknak is, akik a pillanatnyi spirituális élményen túl tárgyi emléket is el akartak onnan hozni, mondta az államtitkár. A tárlatmegnyitón ugyanis bemutatták azt a nyolcnyelvű (román, ukrán, szlovák, német, szlovén, horvát, szerb, magyar) albumot, mely – Makovecz Imre bevezetője és Tóth Norbert galériatulajdonos köszöntője után – közel száz oldalon ismerteti az alkotásokat. A kötetet kísérő CD-mellékleten a Boldogasszony Anyánk című dal hallható Sebestyén Márta előadásában. A kiállítás a tárgyakon keresztül egy bensőséges kapcsolat bizonyosága, amely a magyar spiritualitást tekintve a Mária, Boldogasszony-képzetben fogalmazódik meg, a magyar érzületet illetően pedig a Mária-kultusz értékfelhalmozásában – fogalmazott Szócs Géza. Ez a ragaszkodás, ez a morális és lelki erőforrás, ez a

hitbéli támasz az, melynek révén Mária, úgy is mint Nagyboldogasszony, nem csak szakrális, de történelmi értelemben is szimbolikus védőalakként jelenik meg számunkra. A kiállítás üzenete egyszerre archaikus és egyszerre harmadik évezredbeli is. Boldogasszonyhoz való, megőrzött hűségünket megnyugtatónak nevezhetjük. A Máriához való kötődés, a vele való gyermeki indíttatás és áhítatú személyes kommunikáció pszichés és mentális erőforrást jelent a művészeknek és általában az egész nemzetnek. Szavainak zárasaként köszönetet mondott a szervezőknek és az alkotóművészeknek. Tegnap délelőtt Kövér Lászlót, a Magyar Országgyűlés elnökét, Szász Jenő alpolgármestert látták vendégül a múzeum munkatársai és Tóth Norbert galériatulajdonost a Haáz Rezső Múzeumban. A kiállítás szeptember 12-éig látogatható a múzeum Képtárában – keddtől péntekig 9–16 óra között, illetve szombaton és vasárnap 9-től 13 óráig. (Barabás Blanka)

Népi mesterségek emlékezete

A Hargita Megyei Hagyományörzési Forrásközpontban megnyílt, Orbán Judit kispasztikáiból rendezett kiállítás anyagát megvásárolhatják az érdeklődők – éppen ezért Kovács Árpád művészettörténésznek köszönhetően, hiszen ő nyitotta meg a kiállítást, álljon itt néhány hozzáértő gondolat azoknak, akik eligazodásra, megbízható szakvéleményre vágnak. Orbán Judit szobraiban egy olyan életforma hangulata hat ránk, amely évszázadokon keresztül létezett, de amelyet az utóbbi évtizedek modernizációs változásai egyre inkább az elmúlásra kényszerítettek. Orbán Judit dacol ezzel a tudattal, kiállításán olyan figurák elevenednek meg előttünk, melyek a szülőföldünkön korábban megszokott léhelyzetet, a megélhetés módozatait, a megmaradást érzékeltetik. Nagy szeretettel nyúl ezekhez a témákhoz, hogy ezáltal is életben tartsa azt a tradicionális paraszti életformát, amelyet a székely ember megteremtett magának: a mindennapi betevő falat, a létszükségletek becsületes megszerzése a szövés, fonás, faragás nagy gonddal végzett munkájával. A kihálófélben lévő népi mesterségek, a faragás, kádárkodás ma már szinte csak Orbán Judit szobraiban ismerhetők fel, nem tipizálja a székelyt, olyannak ábrázolja, ahogyan ő is

látta, látja még. A népi mesterségek ábrázolásán túl más témájú szobrokat is megfigyelhetünk. A kenyérszélő családanya, a feleség líraian megkomponált alakjai mellett vannak irodalmi ihletésű szobrok is, melyek kapcsán elsősorban Tamásira gondolhatunk, láthatjuk itt a Fekyő, pihenő Ábelt, a falatozó Ábelt, Ábelt Bolhával. Érzékeny fantáziával megálmodott, mívesen megformált figurák. A Meztílabas Ábel egy érdekes

kompozíció, vállán lábbelijével, nagyon jól sikerült kispasztika. A posztamensen Ábelnek a Szalma-kalapos lánya párja, mára ez egy nosztalgikus jelenet lett, elgondolkozhatunk: vajon hány fiatal leány visel ma szalmakalapot? Egy

másik ihletforrás, ami a szobrok tematikai gazdagságát érzékelteti, a család, az anya gyermekével, a kismama. Itt az odaadás, törődés, gondoskodás, nevelés, a szeretet kelt felemelő érzést bennünk. Szólnunk kell a szövő-fonó aszszonyok mellett az egész napos mezei munkából hazatérő fáradt emberekről is, a pipatömő, töprengő székelyről. Az Öreg pár című szobor az elmúlás megmásíthatatlan voltának tudomásul vételét sugallja, a beletörődést, az öregség problémáinak méltóságtejes viselését jelképezi. Önéletrajzi ihletésű szobrokat is láthatunk a kiállításon, ilyen kompozíció az Advent című, amely egy különleges megoldású kispasztika, a várakozás szimbólumát három kendős női fej adja, de ez a várakozás a Messiás eljövetelel ellentétben nem teljesedett be, hiszen Orbán Judit édesapja oroszországi fogságából nem térhetett haza. Orbán Judit szoborgalériáját látva, a szobrok líraiságán túl a rögzült mozgulat, a dinamika, a velős, de egyszerű, közérthető mondanivaló sugárzik, amihez a szobrász ösztönös, de nem erőltetett fantáziája, kezének határozottsága és erős jelleme társul. Figurái nem a múlt mesebeli szereplői, hanem ma is élő emberek. Orbán Judit szobrászi gondolatainak talán ez a legfontosabb jellemzője. (B. B.)

Örömét lelte benne mindenki

Hétvégén több százan látták ismét a Márafalvi Mirákulumot – a Kőliknál mind megteltek a széksorok, sokan először tekinthették meg a székely helytállás legendájának színpadit, szabadtéri változatát, melyet közel tíz éve Tömörly Péter rendezett. Voltak, akiket a hely romantikus hangulata, a szereplők életvidám játéka fogott meg, volt, aki azt értékelte nagyra, hogy az egyszerű ember is milyen ügyesen bújik a színész szerepébe, főleg ha olyasmit mutathat meg, amiben hisz. Mindegyik meglátás igaz, le a kalappal a márafalviak előtt! A mirákulumot az Artera Alapítvány szervezte, közösen a márafalvi polgármesteri hivatallal, illetve a vasárnapi hangulatos faluünnepet a közséki önkormányzatnak köszönhetik a résztvevők. Társzervező volt táncosai révén a Rozetta Ifjúsági Egyesület. (bb)

A Homoródszentmártoni Alkotótábor képei Udvarhelyen

A Homoródszentmártoni Alkotótábor az 1970-es évek végén indult, kezdetben a helyi tanács támogatásával. 1991-ben jött létre a Homoródmente Művészetéért Alapítvány, amely azóta gondozza az alkotótáborot. Meghívásos alapon számos neves képzőművész alkotott itt, és hagyott hátra alkotást, melyekből válogatáskiállítás augusztus 18-án, szerdán 18 órakor nyílik a Művelődési Ház koncerttermében. A változatos anyagot fölvonultató tárlatot Kovács Árpád művészettörténész, a Hargita Megyei Hagyományörzési Forrásközpont munkatársa mutatja be a közönségnek. (bb)